

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్షో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీభవద్యామునమునిభిః అనుగృహీతం

॥ శ్రీస్తోత్రరత్నం ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikkana** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీస్తోత్రరత్నం ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

స్వాదయన్నిహ సర్వేషాం త్రయ్యంతార్థం సుదుర్గ్రహం ।
స్తోత్రయామాస యోగీంద్రః తం వందే యామునాహ్వయం ॥

యత్పదాంభోరుహధ్యానవిధ్వస్తాశేషకల్మషః ।
వస్తుతాముపయాతోఽహం యామునేయం నమామి తం ॥

నమో నమో యామునాయ యామునాయ నమో నమః ।
నమో నమో యామునాయ యామునాయ నమో నమః ॥

నమోఽచింత్యాద్భుతాక్లిష్టజ్ఞానవైరాగ్యరాశయే ।
నాథాయ మునయేఽగాధభగవద్భక్తిసింధవే ॥ 1 ॥

తస్మై నమో మధుజిదంఘ్రిసరోజతత్త్వ-
జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాంతసీమ్నే ।
నాథాయ నాథమునయేఽత్ర పరత్ర చాపి
నిత్యం యదీయచరణౌ శరణం మదీయం ॥ 2 ॥

భూయో నమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్త్వ-
జ్ఞానామృతాబ్ధిపరివాహశుభైర్వచోభిః ।
లోకేఽవతీర్ణపరమార్థసమగ్రభక్తి-
యోగాయ నాథమునయే యమినాం వరాయ ॥ 3 ॥

తత్త్వేన యశ్చిదచిదీశ్వరతత్స్వభావ-
భోగాపవర్గతదుపాయగతిరుదారః ।

సందర్శయన్ నిరమిమిత పురాణరత్నం
తస్మై నమో మునివరాయ పరాశరాయ || 4 ||

మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిః
సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానాం |
ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకులాభిరామం
శ్రీమత్ తదంఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా || 5 ||

యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సు చ భాతి యస్మిన్
అస్మన్మనోరథపథః సకలః సమేతి |
స్తోష్యామి నః కులధనం కులదైవతం తత్
పాదారవిందమరవిందవిలోచనస్య || 6 ||

తత్త్వేన యస్య మహిమార్ణవశికరాణుః
శక్యో న మాతుమపి శర్వపితామహోద్వైః |
కర్తుం తదీయమహిమస్తు తిముద్యతాయ
మహ్యం నమోఽస్తు కవయే నిరపత్రపాయ || 7 ||

యద్వా శ్రమావధి యథామతి వాఽప్యశక్తః
స్తామ్యేవమేవ ఖలు తేఽపి సదా స్తువంతః |
వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చ మహోర్ణవాంతః
కో మజ్జతోరణుకులాచలయోర్విశేషః || 8 ||

కిం చైష శక్త్యతిశయేన న తేఽనుకంప్యః
స్తోతాఽపి తు స్తు తిక్యతేన పరిశ్రమేణ |
తత్ర శ్రమస్తు సులభో మమ మందబుద్ధేః
ఇత్యుద్యమోఽయముచితో మమ చాబ్జనేత్ర || 9 ||

నావేక్షనే యది తతో భువనాన్యమూని
నాలం ప్రభో భవతుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః |

ఏవం నిసర్గసుహృది త్వయి సర్వజంతోః
స్వామి౯ న చిత్రమిదమాశ్రితవత్సలత్వం॥10॥

స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం
నారాయణ త్వయి న మృష్యతి వైదికః కః।
బ్రహ్మ శివః శతమఖః పరమః స్వరాడితి
ఏతే౭పి యస్య మహిమార్ణవవిప్రుషస్తే॥11॥

కః శ్రీః శ్రియః పరమసత్త్వసమాశ్రయః కః
కః పుండరీకనయనః పురుషోత్తమః కః।
కస్యాయుతాయుతశతైకకలాంశకాంశే
విశ్వం విచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తం॥12॥

వేదాపహారగురుపాతకదైత్యపీడా-
ద్యాపద్విమోచనమహిష్టఫలప్రదానైః।
కో౭న్యః ప్రజాపశుపతీ పరిపాతి కస్య
పాదోదకేన స శివః స్వశిరోధృతేన॥13॥

కస్యోదరే హరవిరించముఖః ప్రపంచః
కో రక్షతీమమజనిష్ట చ కస్య నాభేః।
క్రాంత్యా నిగీర్య పునరుద్ధిరతి త్వదన్యః
కః కేన వైష పరవానితి శక్యశంకః॥14॥

త్వాం శీలరూపచరితైః పరమప్రకృష్ట-
సత్త్వేన సాత్త్వికతయా ప్రబలైశ్చ శాస్త్రైః।
ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాం మతైశ్చ
నైవాసురప్రకృతయః ప్రభవంతి బోధుం॥15॥

ఉల్లంఘితత్రివిధసీమసమాతిశాయీ-
సంభావనం తవ పరిబ్రథిమస్వభావం।

అకించనోఽనన్యగతిః శరణ్య
 త్వత్పాదమూలం శరణం ప్రపద్యే || 22 ||

న నిందితం కర్మ తదస్తి లోకే
 సహస్రశో యన్న మయా వ్యధాయ |
 సోఽహం విపాకావసరే ముకుంద
 క్రందామి సంప్రత్యగతిస్తవాగ్రే || 23 ||

నిమజ్జతోఽనంత భవార్ణవాంతః
 చిరాయ మే కూలమివాసి లబ్ధః |
 త్వయాఽపి లబ్ధం భగవన్నిదానీమ్
 అనుత్తమం పాత్రమిదం దయాయాః || 24 ||

అభూతపూర్వం మమ భావి కిం వా
 సర్వం సహే మే సహజం హి దుఃఖం |
 కిం తు త్వదగ్రే శరణాగతానాం
 పరాభవో నాథ న తేఽనురూపః || 25 ||

నిరాసకస్యాపి న తావదుత్సహే
 మహేశ హాతుం తవ పాదపంకజం |
 రుషా నిరస్తోఽపి శిశుః స్తనంధయః
 న జాతు మాతుశ్చరణౌ జిహాసతి || 26 ||

తవామృతస్యందిని పాదపంకజే
 నివేశితాత్మా కథమన్యదిచ్ఛతి |
 స్థితేఽరవిందే మకరందనిర్భరే
 మధువ్రతో నేక్షురకం హి వీక్షతే || 27 ||

త్వదంఘ్రిముద్దిశ్య కదాఽపి కేనచిత్
 యథా తథా వాఽపి సకృత్ కృతోఽంజలిః |

తదైవ ముష్టాత్యశుభాన్యశేషతః
శుభాని పుష్టాతి న జాతు హీయతే || 28 ||

ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం
క్షణేన నిర్వాప్య పరాం చ నిర్వృతిం |
ప్రయచ్ఛతి త్వచ్ఛరణారుణాంబుజ-
ద్వయానురాగామృతసింధుశీకరః || 29 ||

విలాసవిక్రాంతపరావరాలయం
నమస్యదార్తిక్షపణే కృతక్షణం |
ధనం మదీయం తవ పాదపంకజం
కదా ను సాక్షాత్కరవాణి చక్షుషా || 30 ||

కదా పునః శంఖరథాంగకల్పక-
ధ్వజారవిందాంకుశవజ్రలాంఛనం |
త్రివిక్రమ త్వచ్ఛరణాంబుజద్వయం
మదీయమూర్ధానమలంకరిష్యతి || 31 ||

విరాజమానోజ్జ్వలపీతవాససం
స్మితా తసీనూనసమామలచ్ఛవిం |
నిమగ్ననాభిం తనుమధ్యమున్నతం
విశాలవక్షః స్థలశోభిలక్షణం || 32 ||

చకాసతం జ్యోకిణకర్కశైః శుభైః
చతుర్భిరాజానువిలంబిభిర్భుజైః |
ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణ-
శ్లథాలకాబంధవిమర్దశంసిభిః || 33 ||

ఉదగ్రపీనాంసవిలంబికుండలా-
లకావలీబంధురకంబుకంధరం |

ముఖశ్రియా న్యక్కృతపూర్ణనిర్మలా-
మృతాంశుబింబాంబురుహోజ్జ్వలశ్రియం || 34 ||

ప్రబుద్ధముగ్ధాంబుజచారులోచనం
సవిభ్రమభ్రూలతముజ్జ్వలాధరం |
శుచిస్మితం కోమలగండమున్నసం
లలాటపర్యంతవిలంబితాలకం || 35 ||

స్ఫురత్కిరీటాంగదహారకంఠికా-
మణీంద్రకాంచీగుణనూపురాదిభిః |
రథాంగశంఖాసిగదాధనుర్వరైః
లసత్తులస్యా వనమాలయోజ్జ్వలం || 36 ||

చకర్థ యస్యా భవనం భుజాంతరం
తవ ప్రియం ధామ యదీయజన్మభూః |
జగత్ సమస్తం యదపాంగసంశ్రయం
యదర్థమంభోధిరమంధ్యబంధి చ || 37 ||

స్వవైశ్వరూపేణ సదాఽనుభూతయాఽపి
అపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా |
గుణేన రూపేణ విలాసచేష్టితైః
సదా తవైవోచితయా తవ శ్రియా || 38 ||

తయా సహాసీనమనంతభోగిని
ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని |
ఫణామణివ్రాతమయూఖమండల-
ప్రకాశమానోదరదివ్యధామని || 39 ||

నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకో-
 పధానవరాతపవారణాదిభిః |
 శరీరభేదైస్తవశేషతాం గతైః
 యథోచితం శేష ఇతీరితే జనైః || 40 ||

దాసః సఖా వాహనమాసనం ధ్వజః
 యస్తే వితానం వ్యజనం త్రయీమయః |
 ఉపస్థితం తేన పురో గరుత్మతా
 త్వదంఘ్రిసంమర్దకిణాంకశోభినా || 41 ||

త్వదీయభుక్తోఽఙ్గిజితశేషభోజినా
 త్వయా నిస్పృష్టాత్మభరేణ యద్యథా |
 ప్రియేణ సేనాపతినా న్యవేది తత్
 తథాఽనుజానంతముదారవీక్షణైః || 42 ||

హతాఖిలక్లేశమలైః స్వభావతః
 త్వదానుకూల్యైకరసైస్తవోచితైః |
 గృహీత తత్తత్పరిచారసాధనైః
 నిషేవ్యమాణం సచివైర్యథోచితం || 43 ||

అపూర్వనానారసభావనిర్భర-
 ప్రబుద్ధయా ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా |
 క్షణాణువత్ క్షిప్తపరాదికాలయా
 ప్రహర్షయంతం మహిషీం మహాభుజం || 44 ||

అచింత్యదివ్యాదుభుతనిత్యయౌవన-
 స్వభావలావణ్యమయామృతోదధిం |
 శ్రియః శ్రియం భక్తజనైకజీవితం
 సమర్థమాపత్సఖమర్థికల్పకం || 45 ||

భవంతమేవానుచరన్ నిరంతరం
 ప్రశాంతనిశ్శేషమనోరథాంతరః |
 కదాఽహమైకాంతికనిత్యకింకరః
 ప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితః || 46 ||

ధిగశుచిమవినీతం నిర్దయం మామలజ్జం
 పరమపురుష యోఽహం యోగివర్యాగ్రగణైః |
 విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యంతదూరం
 తవ పరిజనభావం కామయే కామవృత్తః || 47 ||

అపరాధసహస్రభాజనం
 పతితం భీమభవార్ణవోదరే |
 అగతిం శరణాగతం హరే
 కృపయా కేవలమాత్మసాత్ కురు || 48 ||

అవివేకఘనాంధదిజ్ముఖే
 బహుధా సంతతదుఃఖవర్షిణి |
 భగవన్ భవదుర్దినే పథః
 స్థలితం మామవలోకయాచ్యుత || 49 ||

న మృషా పరమార్థమేవ మే
 శృణు విజ్ఞాపనమేకమగ్రతః |
 యది మే న దయిష్యసే తతః
 దయనీయస్తవ నాథ దుర్లభః || 50 ||

తదహం త్వద్భృతే న నాథవాన్
 మద్భృతే త్వం దయనీయవాన్ న చ |
 విధినిర్మితమేతమన్వయం
 భగవన్ పాలయ మా స్మ జిహపః || 51 ||

వపురాదిషు యోఽపి కోఽపి వా
 గుణతోఽసాని యథా తథావిధః |
 తదయం తవ పాదపద్మయోః
 అహమధ్యైవ మయా సమర్పితః || 52 ||

మమ నాథ యదస్తి యోఽస్మ్యహం
 సకలం తద్ధి తవైవ మాధవ |
 నియతస్వమితి ప్రబుద్ధధీః
 అథవా కిం ను సమర్పయామి తే || 53 ||

అవబోధితవానిమాం యథా
 మయి నిత్యాం భవదీయతాం స్వయం |
 కృపయైవమనన్యభోగ్యతాం
 భగవన్ భక్తిమపి ప్రయచ్ఛ మే || 54 ||

తవ దాస్యసుఖైకసంగినాం
 భవనేష్వస్తవపి కీటజన్మ మే |
 ఇతరావసథేషు మా స్మ భూత్
 అపి మే జన్మ చతుర్ముఖాత్మనా || 55 ||

సకృత్ త్వదాకారవిలోకనాశయా
 తృణీకృతానుత్తమభుక్తిముక్తిభిః |
 మహాత్మభిర్మామవలోక్యతాం నయ
 క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽతిదుఃసహః || 56 ||

న దేహం న ప్రాణాన్ న చ సుఖమశేషాభిలషితం
 న చాత్మానం నాన్యత్ కిమపి తవ శేషత్వవిభవాత్ |
 బహిర్భూతం నాథ క్షణమపి సహేయాతు శతథా
 వినాశం తత్ సత్యం మధుమథన విజ్ఞాపనమిదం || 57 ||

దురంతస్యానాదేరపరిహరణీయస్య మహతః

నిహీనాచారోఽహం నృపశురశుభస్యాస్పదమపి |

దయాసింధో బంధో నిరవధికవాత్సల్యజలధే

తవ స్మారం స్మారం గుణగణమితీచ్ఛామి గతభీః || 58 ||

అనిచ్ఛన్నపేయం యది పునరితీచ్ఛన్నివ రజ-

స్తమశ్చన్నశ్చద్మస్తు తివచనభంగీమరచయం |

తథాఽపీత్థంరూపం వచనమవలంబ్యాపి కృపయా

త్వమేవైవంభూతం ధరణిధర మే శిక్షయ మనః || 59 ||

పితా త్వం మాతా త్వం దయితతనయస్త్యం ప్రియసుహృత్

త్వమేవ త్వం మిత్రం గురురసి గతిశ్చాసి జగతాం |

త్వదీయస్త్యద్భృత్యస్తవ పరిజనస్త్యద్గతిరహం

ప్రపన్నశ్చైవం సత్యహమపి తవైవాస్మి హి భరః || 60 ||

జనిత్వాఽహం వంశే మహతి జగతి ఖ్యాతయశసాం

శుచీనాం యుక్తానాం గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదాం |

నిసర్గాదేవ త్వచ్ఛరణకమలైకాంతమనసామ్

అధోఽధః పాపాత్మా శరణద నిమజ్జామి తమసి || 61 ||

అమర్యాదః క్షుద్రశ్చలమతిరసూయాప్రసవభూః

కృతఘ్నూ దుర్మానీ స్మరపరవశో వంచనపరః |

నృశంసః పాపిష్ఠః కథమహమితో దుఃఖజలధేః

అపారాదుత్తిరస్తవ పరిచరేయం చరణయోః || 62 ||

రఘువర యదభూస్త్యం తాదృశో వాయసస్య

ప్రణత ఇతి దయాలుర్యచ్ఛ చైద్యస్య కృష్ణ |

ప్రతిభవమపరాద్ధుర్ముగ్ధ సాయుజ్యదోఽభూః

వద కిమపదమాగస్తస్య తేఽస్తి క్షమాయాః || 63 ||

నను ప్రపన్నః సకృదేవ నాథ
తవాహమస్మీతి చ యాచమానః।
తవానుకంప్యః స్మరతః ప్రతిజ్ఞాం
మదేకవర్జం కిమిదం వ్రతం తే॥ 64 ॥

అకృత్రిమత్వచ్ఛరణారవింద-
ప్రేమప్రకర్షావధిమాత్మవంతం।
పితామహం నాథమునిం విలోక్య
ప్రసీద మద్వృత్తమచింతయిత్వా॥ 65 ॥

॥ ఇతి శ్రీస్తోత్రరత్నం సమాప్తం॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః॥